

Handläggare

Andrey Edemskiy

Enhetschef Trafik

Teknik- och serviceförvaltningen

Bestämmelser för arbeten på allmän plats i Enköpings kommun

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. anta "Bestämmelser för arbeten på allmän plats i Enköpings kommun", daterad 14 november 2025.
2. bestämmelserna ersätter "Bestämmelser för arbeten på kommunal mark i Enköpings kommun" (2024-03-21 TN §30).

Tekniska nämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att:

1. införa motsvarande bestämmelser för arbeten på kommunal mark utanför allmän platsmark.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen vill uppdatera och ersätta de tidigare "Bestämmelser för arbete på kommunal mark i Enköpings kommun" (2024-03-21 TN §30) med ett nytt dokument "Bestämmelser för arbete på allmän plats i Enköpings kommun", som tydliggör kommunens krav på arbeten på allmän platsmark.

Ändringarna inkluderar bland annat ett nytt kapitel om framtida underhåll, tydligare krav på grävning och återställning samt förslag på nya taxor och avgifter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ansvariga handläggare inom förvaltningen. Under beredningsprocessen har förslaget till bestämmelserna skickats på remiss till kommunjuristen och berörda kommunala verksamheter däribland Vatten och avlopp, Allmän plats samt Ena Energi. Även externa aktörer som har aktiva konton i verksamhetssystemet Panorama, som kommunen tillämpar för hantering av markupplåtelse- och grävstillståndsansökningar på allmän platsmark, har getts möjlighet att lämna synpunkter.

Synpunkterna har beaktats och omhändertagits i den utsträckning det varit möjligt vid framtagandet av det dokument som nu lämnas till tekniska nämnden för beslut.

Teknik- och serviceförvaltningens bedömning

Förvaltningen har behov av att uppdatera och ersätta "Bestämmelser för arbete på kommunal mark" som tekniska nämnden antog 2024 (2024-03-21 TN §30). Det nya dokumentet "Bestämmelser för arbete på allmän plats i Enköpings kommun" tydliggör kommunens krav på arbeten som sker på allmän platsmark.

Ändringar som gjorts i bestämmelserna finns i bilaga och gäller följande:

1. reviderat namn och omfattning på bestämmelsen med anledning av antagande av nytt reglemente för tekniska nämnden år 2025 i samband med omorganisering av förvaltningsorganisationen
2. ett nytt kapitel 6.5 om framtida underhåll.
3. ett förslag till att hantera återställning i egen regi från och med januari 2027
4. tydligare krav som gäller grävningsarbete och återställning
5. ett förslag till beskrivning av nya taxor och avgifter som gäller framtida underhåll och återställning.

Förvaltningen föreslår att nämnden antar dokumentet "Bestämmelser för arbeten på allmän plats i Enköpings kommun".

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att anta de nya bestämmelserna innebär flera ekonomiska och organisatoriska fördelar, framför allt genom en mer effektiv och korrekt hantering av kostnader för framtida underhåll. I dagsläget är det svårt att fastställa exakta ytor för återställning, eftersom entreprenörer ofta uppskattar ytorna i sina ansökningar. Detta kan leda till felaktiga underlag och en otydlig kostnadsbild. Genom att inkludera kostnader för framtida underhåll direkt i återställningspriserna, och basera dessa på ytor fastställda av beläggningsentreprenören, blir faktureringen gentemot anläggningsägarna både enklare och mer tillförlitlig.

En mer noggrann kostnadsberäkning skapar dessutom förutsättningar för ett mindre överskott som kan användas till att åtgärda äldre återställningar som försämrats över tid, även i de fall där ansvarig aktör inte längre kan identifieras. Syftet är dock inte att kommunen ska generera stora vinster, utan att säkerställa jämnare och mer kvalitativa återställningar samt att kommunens krav uppfylls. På sikt förväntas kvaliteten på återställningarna förbättras, vilket minskar behovet av omfattande resurser för att rätta till brister från tidigare arbeten. Detta leder till både ekonomisk och kvalitativ effektivisering i kommunens förvaltning av allmän platsmark.

Om verksamheten Allmän plats övertar ansvaret för återställning efter grävning innebär det att entreprenörerna – inklusive kommunala verksamheter som utför ledningsarbeten – avslutar sitt arbete i samband med återfyllnad. De behöver därmed inte lägga ytterligare personal-, material- eller kommunikationsresurser på själva återställningen.

Eftersom modellen baseras på schablonkostnader kan vissa återställningar bli dyrare än tidigare, medan andra blir billigare. Högre kostnader kan i vissa fall påverka tredje part, exempelvis kunder till verksamheten Vatten och avlopp eller kommunalägda bolaget Ena Energi. För att minska risken för ökade kostnader behöver förslaget till schablonkostnader tas fram i dialog med de berörda kommunala verksamheterna inom ramen för den ordinarie taxerevisionsprocessen.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Beslutet att införa de nya bestämmelserna innebär att återställningen av allmän platsmark kan genomföras med hög och jämt kvalitet, vilket bidrar till

trygga och mer hållbara stadsmiljöer enligt Agenda 2030, mål 11 (Hållbara städer och samhällen).

Genom att kommunen tar ansvar för återställningen blir det också möjligt att upptäcka och åtgärda felaktig återfyllnad innan asfaltering sker. Det kan både spara resurser och bidra till en mer hållbar användning av material, vilket är i linje med mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion).

Samtidigt medför återställningen i egen regi vissa utmaningar. I en mindre kommun som Enköping är det inte säkert att beläggningsentreprenören finns tillgänglig varje vecka under säsong, vilket kan leda till fördröjningar i återställningen. Det ställer krav på kommunens egna resurser att följa upp arbetet och hantera öppna grävningar innan beläggningen är klar.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-11-14
- Bestämmelser för arbeten på allmän plats i Enköpings kommun, 2025-11-14
- Bestämmelser för arbeten på allmän plats i Enköpings kommun med markerade förändringar, 2025-11-14
- PM om återställning av asfaltbeläggning i kommunal regi, 2025-10-01

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, Förvaltningschef
- Andreas Holking, Verksamhetschef Allmän plats